HJO KOMMUN
kommunen@hjo.se

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Guldkroksskolan i Hjo kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Guldkroksskolan i Hjo kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 20 februari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Guldkroksskolan senast den 21 september 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Hjo kommun har inkommit med en sådan redovisning den 21 september.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver utveckla tydliga strategier och arbetssätt som stärker relationerna med eleverna och ger dem goda förutsättningar att förstå, utöva och påverka skolans förhållningssätt.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har vidtagit flera åtgärder för att lärare och annan personal ska utveckla gemensamma

strategier och arbetssätt för att stärka relationerna med eleverna och ge eleverna förutsättningar att förstå, tillämpa och påverka skolans förhållningssätt. Åtgärderna omfattar bland annat ett arbete för att personalens arbets- och förhållningssätt ska bli gemensamt, ett gemensamt material för värdegrundsarbete samt insatser för att utveckla personalens arbete med att involvera eleverna. Personalen har formulerat och bearbetat gemensamma arbets- och förhållningssätt samt konkretiserat hur dessa ska omsättas i det dagliga arbetet. Arbetet har resulterat i att de gemensamma förhållningssätten förts in i skolans arbetsplatsöverenskommelse.

Vidare har rektorn tagit fram ett gemensamt material med uppgifter för ett återkommande och likvärdigt värdegrundsarbete med eleverna. Materialet kommer ge eleverna möjlighet att tillsammans diskutera och arbeta med frågor om skolans värdegrund och förhållningssätt. Rektorn har också reviderat underlaget för utvecklingssamtalen. Underlaget ger eleverna möjlighet att beskriva sina upplevelser av bland annat bemötande, relationer och skolklimat. Genom utvecklingssamtalen och värdegrundsarbetet ges eleverna därmed återkommande möjligheter att uttrycka sina erfarenheter och synpunkter samt utveckla sin förståelse för skolans förhållningssätt.

Huvudmannen beskriver också vissa tidiga resultat av arbetet. Frågor om ett positivt skolklimat uppges ha fått ett större utrymme i personalens arbete, och fler lärare uppges samtala med eleverna i matsalen. Rektorn har genomfört en enkät av vilken det framgår att fler än 90 procent av eleverna uppger att lärarna bemöter dem trevligt och omtänksamt. Enkätresultaten visar en positiv nulägesbild, men eftersom något tidigare jämförelseresultat inte har redovisats går det inte utifrån enkäten att avgöra om elevernas upplevelse har förändrats sedan granskningen.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Rektorn behöver leda ett långsiktigt och strategiskt arbete för att främja ett positivt skolklimat och samtidigt utveckla och tydliggöra skolans gemensamma förhållningssätt så att de blir tillämpbara i vardagen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn vidtagit flera åtgärder för att stärka det långsiktiga och strategiska arbetet med ett positivt

skolklimat och gemensamma förhållningssätt. Åtgärderna har bland annat syftat till att utveckla och tydliggöra skolans gemensamma förhållningssätt samt skapa långsiktiga strukturer för uppföljning och utveckling av arbetet med skolklimatet. Rektorn har lett ett gemensamt arbete för att utveckla och tydliggöra skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt. Förhållningssätten har därefter förts in i skolans arbetsplatsöverenskommelse, som enligt redovisningen ska följas upp och revideras årligen. Rektorn har även initierat kompetensutveckling med fokus på likabehandling och positivt skolklimat i syfte att långsiktigt utveckla personalens gemensamma arbets- och förhållningssätt. Av redovisningen framgår också att rektorn skapat strukturer för att följa upp elevernas upplevelse av skolklimatet. Detta sker genom fokusgrupper med elever, en elevenkät som ska genomföras återkommande samt reviderat underlag för utvecklingssamtal. Därtill har rektorn infört en rutin där arbetslagen efter genomförda utvecklingssamtal ska analysera och sammanställa vad som framkommit utifrån frågeställningar rektorn tagit fram. Sammanställningarna ska sedan ligga till grund för rektorns fortsatta analys och planering av verksamheten. Genom dessa återkommande former för uppföljning och analys har rektorn skapat förutsättningar att fortlöpande följa utvecklingen, identifiera behov och planera fortsatta insatser utifrån elevernas erfarenheter och verksamhetens behov.

Huvudmannen uppger vidare att arbetet med positivt skolklimat integrerats i verksamhetens årshjul och följs upp på flera nivåer i organisationen. Genom de åtgärder som genomförts har rektorn etablerat strukturer för att följa upp, analysera och vidareutveckla arbetet med positivt skolklimat och gemensamma förhållningssätt över tid. Arbetet har därmed fått en tydligare långsiktig, systematisk och strategisk inriktning.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det granskade området.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Susanne Nordberg

Föredragande
Signerat av: Susanne Nordberg

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- utbildning: verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.